

uszczerbku. Oznacza to, że zakład ubezpieczeń jest zobowiązany do pokrycia wszelkich – uzasadnionych ekonomicznie w świetle prawidłowej technologii naprawy pojazdu – kosztów. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 361 § 2 k.c. sprawca czynu niedozwolonego zobowiązany jest do naprawienia szkody będącej normalnym, typowym następstwem zdarzenia. Przepis wskazany ustanawia zasadę pełnego odszkodowania, co oznacza że obowiązany do naprawienia szkody musi ponieść wszelkie koszty przywrócenia takiego stanu majątku poszkodowanego, jaki istniał przed zdarzeniem powodującym szkodę. Zakład ubezpieczeń zobowiązany jest zatem do pokrycia wszelkich kosztów naprawy – uzasadnionych ekonomicznie i w świetle technologii naprawy pojazdu. Odnośnie problemu jakie koszty można uznać za uzasadnione, należy przykładowo wskazać na uchwałę z dnia 13 czerwca 2003 roku (sygn. akt: III CZP 32/03, OSNC 2004/4/51) w której to Sąd Najwyższy wyjaśnił, że za „niezbędne” koszty naprawy „*należy uznać takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. (...) Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi” są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczania, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych.*” W ocenie Rzecznika Ubezpieczonych poszkodowany powinien mieć prawo wyboru warsztatu, w którym zostanie przeprowadzona naprawa pojazdu. Ponadto zdaniem Rzecznika Ubezpieczonych, przyjmując tok rozumowania przedstawiony przez Zakład Ubezpieczeń należałoby de facto przyjąć, iż w przypadku ustalania odszkodowania za uszkodzony pojazd – „odpowiednia suma pieniężna” (o której mowa w art. 363 § 1 k.c.) powinna stanowić kwotę odpowiadającą najtańszemu kosztowi naprawy. Rzecznik nie podziela takiej wykładni przepisu art. 363 § 1 k.c. - w zakresie dotyczącym „odpowiedniej sumy pieniężnej”. Rzecznik Ubezpieczonych nie kwestionuje, iż odszkodowaniem powinny zostać objęte wydatki ekonomicznie uzasadnione, niemniej jednak, nie należy „odpowiedniej sumy pieniężnej”, o której mowa w przywołanym wyżej przepisie – utożsamiać z wydatkami

najtańszymi i odpowiadającymi najtańszym kosztom naprawy. Rzecznik Ubezpieczonych pragnie ponadto wskazać na wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 4 listopada 2009 roku (sygn. akt I C 516/07, niepubl.) w którym to Sąd Najwyższy stwierdził, że: „stosownie do przepisu art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże dopiero, gdyby przywrócenie do stanu poprzedniego było niemożliwe albo pociągało za sobą nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Zakład ubezpieczeń pokrywa w pieniądzu kwotę niezbędną do usunięcia szkody, zgodnie z wyborem wierzyciela, bądź przez zwrot kosztów niezbędnych do przywrócenia stanu poprzedniego, bądź przez zapłacenie kwoty stanowiącej różnicę wartości w wycenie składnika majątkowego przed i po zdarzeniu wywołującym szkodę. Kwota wypłacana uprawnionemu powinna umożliwić wyremontowanie samochodu, z zastrzeżeniem, że chodzi tu wyłącznie o wzięcie pod uwagę kosztów celowych, ekonomicznie uzasadnionych. Przytoczone ekonomicznie uzasadnione wydatki obejmują w przypadku samochodu używanego koszty nowych i oryginalnych części, koszt wykonania naprawy zgodnie z technologią i w autoryzowanym zakładzie blacharsko-lakierniczym”. Ocena wysokości kosztów naprawy była również przedmiotem wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 17 grudnia 2009 roku (sygn. akt XXIII Ga 681/09, niepubl.). W uzasadnieniu wskazano, że: „w interesie poszkodowanego leży przede wszystkim naprawa umożliwiająca przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody i niezbędnymi kosztami naprawy są koszty wynikające ze stawek obowiązujących w warsztacie, któremu powierzono wykonanie naprawy. W świetle takiej interpretacji zakresu szkody, nie ma podstaw do oczekiwania od poszkodowanego, że szkoda będzie usunięta w warsztacie nieautoryzowanym stosującym średnie bądź wręcz najniższe stawki rynkowe”.

Obserwacje Rzecznika Ubezpieczonych związane z wykonywaniem jego ustawowych funkcji wskazują, iż częstą praktyką stosowaną przez zakłady ubezpieczeń rozpatrujące roszczenia z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jest zaniżanie stosowanych w kosztorysach stawek za roboczogodzinę blacharską, lakierniczą i mechaniczną. Ustalane w taki sposób kwoty w znacznej części przypadków nie odpowiadają cenom występującym na lokalnym rynku. Niemal powszechną regułą jest, iż stawki robocizny przyjmowane przez ubezpieczycieli do rozliczeń kosztorysowych nie znajdują oparcia w badaniach i sondażach przeprowadzonych wśród podmiotów rynku motoryzacyjnego na danym terenie, lecz są ustalane arbitralnie i w

oderwaniu od realiów gospodarczych mających przełożenie na rosnące w ostatnich latach stawki stosowane przez serwisy i warsztaty naprawcze.

Mając powyższe na względzie, uprzejmie proszę o spowodowanie zbadania opisanej powyżej sprawy, w tym ustosunkowanie się do uwag i zarzutów podniesionych w skardze oraz poinformowanie zainteresowanych stron o zajęтым przez Państwa stanowisku. Ponadto zwracam się z uprzejmą prośbą o szczegółowe uzasadnienie zajętogo stanowiska z powołaniem podstawy prawnej oraz przesłanie wszelkich dowodów na poparcie twierdzeń odnośnie wysokości przyznanego odszkodowania. Wyrażam nadzieję, iż szczegółowe wyjaśnienia na temat przebiegu prowadzonego postępowania likwidacyjnego oraz zasadność zajętogo stanowiska, przyczynią się do udzielenia przez Biuro Rzecznika Ubezpieczonych merytorycznej odpowiedzi Skarżącej.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Ubezpieczonych
ZASTĘPCA NACZELNIKA
WYDZIAŁU SKARG I INTERWENCJI
Joanna Szczepańska
Joanna Szczepańska

Do wiadomości:

*Pani
Katarzyna Siedzik
Al. Wilanowska 208/7
02-765 Warszawa*